Wydanie B.

Cena egzemplarza zł 2
Pobieranie wyższej opłaty jest nadużyciem

Prenumerata miesięczna wynosi zł 40 + 10 zł za doręczenie zamiejsc. + 3 zł za doręczenie miejscowe

ILUSTROWANY KURIER POLSKI

Rok II | Telefony Centrali w Bydgoszczy 33-41 i 33-42 (czynne całą dobę) Centrala zamiejscowa 90. Rozmównica publiczna 19-07 Sekretariat przyjmuje od 10 do 12 | Niedziela, dnia 17 lutego 1946 r. | Wydawca: SPÓŁDZIELNIA WYDAWNICZA „ZRYW". Konto PKO „ZRYW" Nr VI—135. PKO „I.K.P." Nr VI—140 Konto bieżące: Bank Związku Spółek Zarobkowych w Bydgoszczy | Nr 46

Publiczne debaty ONZ gwarancja wolności i sprawiedliwosci

Pierwsza sesja ONZ zakończona. — Przemówienia premiera Attlee, prez. Spaaka i sekr. Trygwe Lie

LONDYN (dr.) Rada Bezpieczeństwa rozpatrywała sprawę wniosku Syrii i Libanu w sprawie wycofania wojsk brytyjskich i francuskich z krajów Lewantu. Del. Libanu oświadczył, że sytuacja, jaka się w tych krajach wytworzyła, zagraża pokojowi świata i że interwencja ONZ jest konieczna. Tak Syria, jak i Liban, przed zawarciem układu anglo-francuskiego prosiły o wycofanie tych wojsk, których pobyt dziś nie jest już absolutnie potrzebny. Rządy obu państw są członkami ONZ i domagają się natychmiastowego, całkowitego i równoczesnego wycofania się wojsk francuskich i angielskich.

W dyskusji nad dopuszczeniem związków zawodowych do udziału w pracach ONZ, powzięto decyzję, wedle której tak międzynarodowa federacja związków zawodowych, jak i amerykański związek zawodowy dopuszczone zostaną do prac ONZ z głosem doradczym.

ONZ przyjęło ponadto rezolucję wysuniętą przez rząd angielski, a popartą przez rządy 5 mocarstw w sprawie utworzenia międzynarodowej komisji dla opracowania planu polepszenia sytuacji żywnościowej w świecie. W dyskusji tak Kanada jak i Australia zapowiedziały daleko idącą pomoc przez dostarczenie nadmiaru zboża. Podobnie i Dania przyrzekła odstawiać nadkontyngent towarów żywnościowych. Wobec zapowiedzianego przez Stalina zniesienia racjonowania żywności w Związku Radzieckim, postanowiono zwrócić się do ZSRR z prośbą o dostarczenie ewentl. nadmiaru żywności państwom

LONDYN (dr.) Pierwsza sesja generalnego zgromadzenia ONZ została zakończona. Przemówienie końcowe wygłosili premier Attlee, prezydent ONZ Spaak i sekretarz ONZ Trygve Lie. Następna sesja odbędzie się we wrześniu w Nowym Jorku.

Przemówienie prem. Attlee spotkało się z wielkim aplauzem zgromadzonych delegatów. Attlee określił pierwszą sesję ONZ jako wielki sukces pokojowej współpracy wszystkich narodów. ONZ powołało do życia Ra-

Dalszy ciąg na stronie 2-ej

Kryzys wewnętrzny w rządzie amerykańskim

Min. Ickes przeciw polityce Prezydenta Trumana

NOWY JORK (PAP-G). Amerykański min. spraw wewn. Harold Ickes, w przemówieniu przez radio oświadczył, iż całkowicie popiera te posunięcia polityczne prez. Trumana, które są kontynuacją wielkich poczynań poprzednika prez. Roosevelta, jednakże ostatnio prez. Truman przejął kierunki, na które min. Ickes nie może wyrazić zgody.

W amerykańskich kołach politycznych twierdzi się, że ustąpienie min. Ickes przyczyni się do ujawnienia ukrytego kryzysu politycznego i doprowadzi do ogólnej reorganizacji gabinetu Trumana.

Przyjaźń polsko-bułgarska

WARSZAWA (PAP-G). Jak donoszą z Sofii, pod kierownictwem Tow. Bułgarsko-Polskiego odbyła się w Sofii uroczysta manifestacja przyjaźni między obu narodami. Przemówienie wygłosili poseł polski w Bułgarii oraz poseł bułgarski w Warszawie. W części muzyczno-literackiej, bułgarska orkiestra symfoniczna odegrała utwory kompozytorów polskich. Następnie odczytano utwory literatury polskiej i bułgarskiej. Na zakończenie wyświetlono trzy polskie filmy dokumentarne. Cały program transmitowany był przez radiostacje bułgarskie. Wieczór zaszczycili swą obecnością prezes rady min. Gieorgiew, ministrowie, przedstawiciele partyj politycznych, oraz przedstawiciele korpusu dyplomatycznego.

Kat łódzkiego ghetta aresztowany

LONDYN (dr.) W Stuttgardzie rozpoznany został przez deportowanych Żydów, kat łódzkiego ghetta, Hans Bibow, którego aresztowały władze brytyjskie.

Bibow jest odpowiedzialny za śmierć 400.000 Żydów. Brał osobiście udział w walkach przeciwko Żydom, strzelając z rewolweru do starców i dzieci. Min. Sprawiedliwości wystąpiło o wydanie Hansa Bibowa celem osądzenia go w Łodzi.

Sprawa wojsk polskich w Anglii

tematem obrad w Izbie Gmin

LONDYN (FA). W Izbie Gmin zapowiedziane zostało przemówienie min. Bevina, wyjaśniające stanowisko rządu angielskiego w sprawie wojsk polskich utrzymywanych we Włoszech. Rozmowy na ten temat toczyły się tak w Londynie jak i w Warszawie już od szeregu miesięcy. W angielskich kołach rządowych utrzymują, że bohaterom Monte Cassino i Tobruku należy się odpowiednie traktowanie.

Eden przeciwko pomocy Niemcom

Debata Izby Gmin nad sytuacją aprowizacyjną

LONDYN (dr.) W angielskiej Izbie Gmin rozpoczęła się debata nad sytuacją aprowizacyjną. W imieniu opozycji przemawiał Eden, zarzucając rządowi, że nie uczynił nic, by nie dopuścić do tak krytycznej sytuacji, jaka się wytworzyła, mimo iż wiedział już dawno, że kryzys nastąpi. Koniecznym było prowadzenie ściślejszego racjonowania żywności.

Eden zarzucił rządowi zbyt wielkie niesienie pomocy Niemcom, którzy głodują dopiero w ostatnim okresie wojny, gdyż poprzednio korzystali z bogatych łupów w państwach okupowanych, podczas gdy naród angielski głoduje już 6 lat.

UNRRA zmniejszy dostawy dla Polski

WARSZAWA (PAP-G). Rada min. na ostatnim posiedzeniu omawiała sytuację wytworzoną w Związku ze zmniejszeniem dostaw UNRRA dla Polski. Dyrektor Lehman skierował do premiera Rządu Jedności Narodowej Osóbki-Morawskiego depeszę, w której m. in. stwierdza, że powstała bardzo poważna sytuacja, jeżeli chodzi o zaopatrzenie w żywność świata, i że prawdopodobnie dostawa żywnościowa dla Polski w ciągu najbliższych miesięcy będzie poważnie zredukowana w stosunku do zapowiedzianych dostaw.

Powitanie delegacji polskiej w Pradze

PRAGA (PAP-G). W czwartek przybyła do Pragi delegacja polska do rokowań z Czechosłowacją pod przewodnictwem min. spraw zagr. Rzymowskiego. Na lotnisku praskim powitali delegację czechosłowacki min. spraw zagr. dr Clementis, min. Nejedly, Majer i gen. Kumposz, poseł R. P. min. Wierdłowski wraz z członkami poselstwa oraz wielu innych przedstawicieli czechosłowackiego świata politycznego.

Na cześć Polski w Paryżu

PARYŻ (dr) W Paryżu odbyły się manifestacje jedności, które zgromadziły niezliczone tłumy, defilujące pod sztandarami partyjnymi i związków zawodowych. W grupie generalnej konfederacji pracy pod transparentem, noszącym napis „międzyzwiązkowy komitet polski" maszerowali Polacy, których tłumy witały okrzykami „Vive la Pologne!"

Stany Zjedn. mają zamiar utrzymywać poza krajem półtora miliona wojska.

Prezydent Truman ogłosił nowy program rządowy w dziedzinie polityki płac i cen, celem zażegnania zatargów w przemyśle.

Między Chinami a republiką mandżurską podpisano układ przyjaźni.

Okupacyjne kłopoty

Trudno nie przyznać, że Amerykanie czynią rozpaczliwe wysiłki, aby uporać się z zawiłościami swojej okupacji w Niemczech. Na nieszczęście amerykańskie władze wojskowe znalazły się w Niemczech bez jakiegokolwiek przemyślanego z góry planu okupacyjnego. Runął cały skomplikowany hitlerowski system rządzenia. Na jego miejscu wytworzył się kompletny chaos, coś w rodzaju nieprzebytej dżungli, w której labiryntach władze amerykańskie stanęły niejako bezradnie. W swojej bezradności zaapelowali do t. zw. „uczciwych" Niemców o współpracę „w dziele odbudowy Niemiec". W tej „współpracy" biorą obecnie udział nawet zakapturzeni hitlerowcy. Od czasu do czasu usuwa się ich co prawda z zajmowanych stanowisk, innymi drzwiami jednak wprowadza się tych samych ludzi z powrotem na stanowiska jako „niezbędnych fachowców". Przyznać trzeba, że w niektórych dziedzinach administracji i przemysłu bardzo trudno o dostateczną ilość fachowców niehitlerowców. To też na żądanie: „usunąć wszystkich hitlerowców!" — amerykańskie władze okupacyjne, rozkładając bezradnie ręce, odpowiadają: „dajcie nam na ich miejsce niehitlerowców, a natychmiast usuniemy nazistów!" Czego to dowodzi? Otóż tego, że całe Niemcy były zhitleryzowane bez reszty i że nieprawdą jest, jakoby poważne odłamy narodu niemieckiego nie solidaryzowały się z partią.

Obecnie do zanotowania mamy nowe oświadczenie amerykańskie w sprawie odhitleryzowania Niemiec. Otóż gen. Clay jako szef amerykańskiej okupacji w Niemczech oświadczył, że władze okupacyjne będą się starały odhitleryzować Niemcy do 1947 r. Do tego czasu ma nastąpić również demilitaryzacja przemysłu niemieckiego. Dopiero wówczas będzie można otworzyć granicę pomiędzy poszczególnymi strefami okupacyjnymi i utworzyć prowizoryczny centralny rząd niemiecki. Jeżeli ten prowizoryczny centralny rząd niemiecki będzie zasługiwał na zaufanie dzięki swojej pracy, wówczas sprzymierzeni pod koniec 1948 r. będą mogli zawrzeć z Niemcami układ pokojowy. Do tego czasu można będzie bardzo znacznie zredukować względnie wycofać z Niemiec wojska okupacyjne. Kontrola nad Niemcami musi jednak nadal trwać co najmniej 15 lat, albo nawet dłużej. Pierwszy rząd centralny Niemiec będzie miał charakter prowizoryczny do chwili, gdy w tej sprawie wypowie się naród niemiecki w powszechnym głosowaniu.

Obecnie Amerykanie opracowują plan stałej izolacji członków niemieckiego sztabu generalnego i osądzonych aktywnych hitlerowców, uzgadniają jednolitą kontrolę niemieckiego importu i eksportu i zajmują się decentralizacją niemieckiej polityki finansowej, by przyszłemu rządowi centralnemu uniemożliwić warunki przygotowania nowej wojny. Prawdopodobnie przyzna się rządom krajowym takie uprawnienia w dziedzinie finansowej, że centralny zarząd finansami niemieckimi będzie niepotrzebny, a nawet niemożliwy. Niemiecka polityka finansowa musi być jednak opracowana pod kątem widzenia niedopuszczenia do inflacji i uzdrowienia niemieckiej gospodarki.

W przyszłym roku, tj. w 1947,

Prok. ZSRR Pokrowskij przedstawia Trybunałowi dowody zbrodni niemieckich

Niemieckie zbrodnie widowiskiem dla dzieci

NORYMBERGA (PAP-dr) Prokur. radziecki, Pokrowskij, opisał w dalszym ciągu tortury, jakim poddawano jeńców radzieckich, znajdujących się w obozach w myśl specjalnego rozkazu Hitlera. Naczelne dowództwo w osobie Keitla i wszyscy przywódcy hitlerowscy ponoszą w równej mierze winę za dokonane zbrodnie. Przedstawione dokumenty stwierdzają, że podczas zimy zakopywano do pasa w zamarzniętej ziemi nagich jeńców, po czym oblewano ich wodą, która marzła i zamieniała jeńców w posągi z lodu. Kiedy w jednym z obozów wybuchł tyfus, zwalczano go w sposób dotychczas nie notowany — rozstrzeliwano wszystkich pacjentów. W obozie w Osen umieszczono prócz wojskowych Jugosłowian również partyzantów i inteligencję. Komendant tego obozu, SS-sturmbannführer, sam rozstrzeliwał jeńców. Tylko 500 Jugosłowian ocalało z tego obozu.

Prok. Pokrowskij dalej odczytał raport rządu czechosłowackiego, w którym stwierdzono, iż jeszcze w chwili kapitulacji Niemcy torturowali jeńców. Por. Capsula wraz z oddziałem, którego dowództwo partyzantki czeskiej wysłało na lotnisko w celu przeprowadzenia pertraktacji w sprawie złożenia przez Niemców broni, nie powrócił. Po zajęciu lotniska przez wojska czechosłowackie okazało się, iż wszyscy zostali zatrzymani i poddani torturom.

Uczestnik bitwy pod Leningradem, prokurator radziecki, Smirnow, przedstawił trybunałowi 55.000 raportów radzieckiej komisji do badań przestępstw hitlerowskich, popełnianych na spokojnych obywatelach Związku Radzieckiego. Kiedy żołnierze zwycięskiej Armii Czerwonej powrócili do swoich stron rodzinnych — stwierdza prokurator — zastali tam pustynie i masowe groby swych najbliższych, witali resztki szubienic, na których wisiały jeszcze szczątki niewinnych ofiar, komory gazowe i gigantyczne krematoria. Naród radziecki zrozumiał, że w mordach tych była metoda. Wykonawcy tych mordów to tylko jeden koniec łańcucha, którego początku należy szukać w niemieckim rządzie. Mordy te nie tylko były sankcjonowane, ale oddawna z premydytacją planowane i popierane przez rząd Hitlera.

W obozie w Janowie oddział gesta-

Dalszy ciąg na stronie 2-ej

Odkrycie masowych grobów

PARYŻ (PAP-G). Agencja France Presse donosi z Badenii, że w lasach w Hinsert odkryto masowe groby. Jeden z nich ma 250 m długości a 20 m szerokości. W swoim czasie trupy tysięcy deportowanych Belgów, Luksemburczyków, Czechów i Francuzów z obozu Hermesheim położonego o 5 km ku północy zostały wrzucone do dołów.

Obecnie przeprowadza się szczegółowe badania grobów.

Kardynałowie jadą do Rzymu na konsystorz

Do Rzymu przybyło na konstystorz papieski już 23 spośród 32 kardynałów. Kardynałowie spotkali się z bardzo uroczystym przyjęciem i przyjęci byli na audiencji u Papieża.

władze amerykańskie zamierzają przyznać niemieckim związkom zawodowym prawo ogłaszania i przeprowadzania strajków. Robotnik niemiecki uzyska prawa, jakich nigdy nie posiadał w hitlerowskich Niemczech, kiedy każdy nawet najsłabszy odruch niezadowolenia karany był obozem koncentracyjnym.

Duże zmartwienie władze amerykańskie mają ze szkołą niemiecką. Szkoła niemiecka musi bezapelacyjnie i natychmiast przestać być instrumentem pruskiego militaryzmu i utrzymania gotowości napastniczych narodu niemieckiego. I dlatego tu nie wystarczy prosty nawrót do podręczników szkolnych sprzed 1933 r. W Niemczech trzeba zmienić cały system wychowawczy i oprzeć go na nowych ideałach ogólno-ludzkich, nie zagrażających światu. Nad tym również głowią się obecnie odpowiedzialni kierownicy okupacyjni.

Rozumiemy, że koalicyjne władze okupacyjne mają do rozwiązania tysiączne problemy, do pokonywania których nie były dostatecznie przygotowane. I nie to jest ważne, czy w całym aparacie okupacyjnym coś szwankuje czy nie, bo niedociągnięcia są wszędzie, ale ważne jest to, że istnieje szczera wola ostatecznego rozwiązania sprawy niemieckiej tak, aby nigdy w przyszłości jakiekolwiek Niemcy nie zagrażały światu i nie burzyły pokoju. Tej dobrej woli naszym zachodnim sprzymierzeńcom odmówić nie można. Ostatnie dni zwłaszcza przekonywują nas, że i oni poznali się na perfidii niemieckiej pseudo-demokracji i starają się coraz głębiej i lepiej wniknąć w zakamarki co prawda pokonanych, ale jeszcze nie całkiem unieszkodliwionych Niemiec.

W tej akcji sprzymierzeńcom naszym życzymy pełnych sukcesów.

Do Londynu przybyła delegacja hinduska, omawiająca ciężką sytuację aprowizacyjną Indyi.

Kardynał Faulhaber udał się do Rzymu celem wzięcia udziału w Konsystorzu.

Eleonora Roosevelt przybyła do Frankfurtu n/Menem, gdzie zabawi 3 dni, zwiedzając wojska amerykańskie oraz obozy dla deportowanych.

Były naczelny redaktor „Petit Parisien" i współpracownik „Paris Soir" postawiony został przed Sąd Specjalny w Paryżu, gdzie odpowiadać będzie za współpracę z Niemcami.

Proces w Norymberdze

Dokończenie ze strony 1-ej

powców spalił 40.000 ludzi. Komendant obozu, obersturmbannführer Wilkans, wydał rozkaz podrzucania w górę dwojga 4 letnich dzieci, do których strzelał z rewolweru. Widowisku temu przyglądała się 9-letnia córeczki Wilkansa, klaszcząc w ręce i wołając „jeszcze raz", po czym ojciec powtórzył swój wyczyn. W słynnym obozie śmierci Majdanku, dyrektor krematorium, oberscharführer Mussfield rzucał kobiety żywcem do pieca, związawszy im poprzednio ręce i nogi. Następca jego, Tumann, miał zwyczaj zmuszania grup więźniów do klękania i mordował ich uderzeniami kolby po głowie. Niestety te sadystyczne zbrodnie były nie tylko wykonywane przez oddziały SS i policję specjalną. Przywódcy hitlerowscy, którzy zasiadają dziś na ławie oskarżonych, doprowadzili do najgłębszego upadku moralnego całej armii niemieckiej.

W dalszym ciągu prokurator poruszył sprawę morderstw popełnionych przez Niemców w Katyniu.

W Prezydium Rady Ministrów odbędzie się zjazd wojewodów RP w sprawie premiowej pożyczki odbudowy kraju.

Rząd polski w sprawie wojsk Andersa

Generał Anders wezwany do Londynu

WARSZAWA (dr) Rząd polski złożył w ambasadzie brytyjskiej w Warszawie notę w sprawie oddziałów wojska polskiego, znajdującego się pod dowództwem brytyjskim. W nocie rząd polski stanął na stanowisku, że w wypadku, gdyby przekazanie dowództwa nad armią Andersa władzom polskim było obecnie niemożliwe, II korpus winien być zdemobilizowany, a rząd polski przedsięwziąłby dobrowolną repatriację zdemobilizowanych żołnierzy do kraju.

LONDYN (dr) Na wezwanie oficjalnych czynników brytyjskich, przybył do Londynu generał Anders, z którym omówiona zostanie przyszłość II polskiego korpusu we Włoszech. Równocześnie zawezwany został do Londynu angielski attaché wojskowy w Warszawie gen. Richards.

Dla dzieci boczowskich zaofiarowano już 87 książek

Ofiarność społeczeństwa bydgoskiego w dostarczaniu dzieciom boczowskim książek i w dniu wczorajszym nie osłabła.

P. NN. ofiarowała książkę Sienkiewicza „W pustyni i w puszczy" oraz 800 zł; p. Kleyberowa 8 podręczników szkolnych; p. Ł. Kucanówna 4 podręczniki szkolne. W ten sposób biblioteka dla dzieci boczowskich wzrosła do liczby 95 książek, zaś fundusz na zakup książek do 1.300 zł.

Wierzymy, że w dniu dzisiejszym przekroczymy liczbę 100 książek. A więc czekamy.

Jubileusz Adama Grzymały-Siedleckiego

BYDGOSZCZ. (a) W dniach 20 i 21 odbędą się w Bydgoszczy uroczystości jubileuszowe ku czci 50-lecia pracy twórczej znakomitego pisarza i dramaturga Adama Grzymały-Siedleckiego. Protektorat nad uroczystościami objął min. kultury i sztuki Władysław Kowalski.

Kulisy działalności band dywersyjnych w Polsce

Wywiad z Min. Bezpieczeństwa Publicznego

WARSZAWA (PAP). Minister Bezpieczeństwa Publicznego ob. Radkiewicz udzielił korespondentowi PAP odpowiedzi na szereg pytań w sprawie istotnego tła aktów terroru politycznego w Polsce.

„Związek między sztabem w Londynie i bandytami organizacji „WIN" (Wolność i Niezawisłość) ustalono ponad wszelką wątpliwość w szeregu wypadków — stwierdził min. Radkiewicz. Ustalono to na przykład jeśli idzie o bandę „Orlika" czyli jak brzmi jego właściwe nazwisko Bernaciaka Mariana. Jako skoczek spadochronowy został on tutaj przysłany z Anglii za czasów okupacji.

Banda „Orlika" jako część składowa organizacji „WIN" podlegała bezpośrednio Gołębiowskiemu Stefanowi (pseud. „Ster"), wysłannikowi sztabu londyńskiego, komendantowi organizacji na okręg lubelski. Temu „Sterowi" podlegał także wódz bandy na okręg pow. siedlecki „Kornik", który 24. 1. rb. zamordował kierownika Urzędu Bezp. w Łukowie oraz 2 wartowników i ma na sumieniu kilkanaście mordów dokonanych na ludności cywilnej. Charakterystycznym jest, że kierownicy tych band nie są tylko wychowankami osławionego VI-tego oddziału sztabu głównego w Londynie, który zajmuje się sprawami krajowymi, ale że do ostatniej chwili utrzymywali ścisłą łączność z tym sztabem i otrzymywali dokładne rozkazy od generałów Kopańskiego i Pełczyńskiego, płk. Utnika, płk. Nowickiego, płk. Hartmana i innych, którzy do dnia dzisiejszego znajdują się na terytorium angielskim. Jednym z kierowników tego sztabu okazał się aresztowany przez organa bezpieczeństwa major Szewczyk Piotr (pseudo „Piter-Czer"), drugim był kpt. Antoniewicz („Iwo") takimż kierownikiem był Michał Żuralski („Majewski"), którzy z polecenia panów z Londynu przywozili szczegółowe rozkazy zmierzające do wzmocnienia terroru w Polsce.

Wszyscy ci oficerowie przyjeżdżali w mundurach, a niektórzy zaopatrzeni w dokumenty angielskie jak np. Szewczyk.

W walce z demokracją polską najbardziej rozgałęzioną akcję prowadzi NSZ, której ośrodkiem dyspozycyjnym jest sztab Andersa. Dokładnie zostanie to ujawnione podczas najbliższego procesu przeciwko dowódcom NSZ w Polsce.

Oto niektóre przykłady działalności NSZ w Polsce. Wchodząca w skład NSZ banda „Ottona" zamordowała w powiecie lipnowskim 5 funkcjonariuszy bezp. publiczn., żonę jednego z pracowników UB Wesołowską i 2 małych dzieci. Ta sama banda zamordowała w wigilię Bożego Narodzenia starostę pow. w Wieluniu-Sienkiewicza. Sprawcy tego morderstwa zostali ujęci. Sam dowódca bandy „Otto" zginął w walce z oddziałami wojskowymi, ścigającymi terrorystów. Druga banda NSZ — banda „Burego" dokonała napaści na 5 wsi w woj. białostockim i po bestialsku wymordowała wielu mieszkańców.

Obie te bandy wypełniały rozkazy emisariuszy Andersa. Były one również w kontakcie z NSZ-towcami- gestapowcami z bandy „Bohuna" z tzw. „brygady świętokrzyskiej". Dąbrowski („Henryk"), który kierował akcją mordowania ludności polskiej w Wierzchowinach i któremu udało się zbiec jest szefem sztabu brygady „Bohuna", znajduje się obecnie w sztabie pod Norymbergą. Rola jego będzie szczegółowo wyświetlona w procesie przeciwko bandytom spod znaku „PAS" (Pogotowie Akcji Specjalnej), który rozpoczął się w Warszawie w dniu 14 lutego br. Już te fakty potwierdzają słuszność tezy, że ośrodki dyspozycji akcji terrorystycznej — znajdują się za granicą na terenach podległych W. Brytanii i St. Zjednoczonym.

Ministerstwo rozporządza całym szeregiem zarządzeń i dokumentów potwierdzających powyższe wywody, które zostały przedstawione prasie zagranicznej na niedawno odbytej konferencji prasowej".

Świat w kilku wierszach

Ambasador brytyjski w Teheranie ustąpił. Stanowisko jego obejmie przedstawiciel polityczny W. B. w Rumunii.

Zarządzeniem prez. Trumana na miejsce ustępującego amb. w Moskwie, Harrimana, wyznaczony został b. szef sztabu armii Eisenhowera Smith.

Sąd ludowy skazał na karę śmierci marjonetkowego premiera rządu albańskiego podczas okupacji, Malika Buczaty.

Z Belgradu donoszą o przeprowadzanej w Chorwacji reformie rolnej.

Argentyński rząd pułk. Perona zastrzegł sobie udzielenie odpowiedzi na sensacyjne szczegóły dot. Argentyny, a ujawnione przez rząd Stanów Zjedn.

Francuski min. skarbu Philip wygłosił przemówienie, w którym przygotował naród francuski do dalszych obostrzeń i oszczędności.

Nowoobrany premier irański przedstawił się wraz ze swym gabinetem szachowi. Za kilka dni premier wyjedzie do Moskwy.

W Ameryce coraz silniejsze odzywają się głosy za zerwaniem stosunków z Argentyną.

Angielski min. wyżywienia zapowiedział w Izbie Gmin, że Wielka Brytania będzie musiała ponosić dalsze ofiary, gdyż nie wiadomo, czy pożyczka amerykańska zostanie przyznana Wielkiej Brytanii.

W niedzielę odbędą się pierwsze po wojnie wybory w Belgii.

Publiczne debaty ONZ

Dokończenie ze strony 1-ej

dę Bezpieczeństwa, Radę Gospodarczą, Trybunał Międzynarodowy, Komisję dla spraw energii atomowej i powzięło szereg ważnych decyzji w sprawie sytuacji żywnościowej, wysiedleńców itp.

„Uważaliśmy zawsze — mówił premier — że publiczna debata nad zagadnieniami międzynarodowymi jest wyrazem prawdziwej demokracji i jest gwarancją wolności i sprawiedliwości".

Sekretarz ONZ Lie podkreślił, iż od dobrej woli wszystkich narodów zależy, czy prace ONZ dadzą pożądane wyniki i doprowadzą do rozwiązania zagadnień o znaczeniu światowo-politycznym. Od pracy ONZ zależy pokój i dobrobyt wszystkich narodów.

Przewodniczący ONZ — min. Spaak wśród owacyjnych oklasków podziękował delegatom za owocną pracę dla dobra pokoju i zwrócił się z wyrazami szczerej podzięki pod adresem króla i rządu angielskiego za udzielenie gościny ONZ. „Bardzo lubię narody łacińskie — mówił Spaak — ich entuzjazm i zapał do pracy, ale wydaje mi się, że do powodzenie prac instytucji międzynarodowej, jaką jest ONZ, najbardziej potrzebny jest spokój angielski".

W końcu min. Spaak wezwał delegatów, aby zapoznali się z pracami ONZ zawsze zawczasu przed rozpoczęciem sesji i by wnioski przedstawiane były możliwie wcześnie, a nie w ostatniej chwili, wzgl. już w ciągu toczących się obrad.

Młodość ducha

Na jednym z okazów ceramiki ludowej z Carcassonne, średniowiecznego miasta południowej Francji, odczytałam napis: „On a toujours vingt ans dans quelque coin du coeur" (w pewnym zakątku serca ma się zawsze dwadzieścia lat).

Zachowanie młodości serca i umysłu, świeżości uczuć jest wielką sztuką życia. Nie chodzi tu o śmieszne pozowanie na podlotka w sposobie bycia i stroju — wywiera to żałosne wrażenie, uśmiech politowania, budzi niesmak. Mam na myśli zachowanie młodości w sensie twórczego entuzjazmu, który dodany i pomnożony przez doświadczenie zdobywane z latami — tworzy rzeczy wspaniałe. Mam na myśli nie przygaszoną wiekiem ani przejściami świeżość umysłu, rozległość horyzontów, wszechstronność zainteresowań. Chęć życia, tworzenia, pokonywania trudności.

O artyście mówi Julian Przyboś, że „nie dąży do ułatwienia, lecz do utrudnienia sobie pracy. Kto opanowawszy jakąś trudność, nie odczuwa już oporu materiału, ten wkrótce przestanie być twórcą". Piękne i głębokie zdanie, które zastosować można nie tylko do artystów w tradycyjnym znaczeniu słowa. Każdy może być w pewnym sensie artystą swego życia, swej pracy. Ogień młodzieńczego zapału, przechowywany w jakimś zakątku serca, świeżość, różnorodność pomysłów sprawia, że człowiek może być nie tylko świetnie funkcjonującym trybem wielkiego mechanizmu społecznego czy państwowego, ale w swoim rodzaju artystą na powierzonym mu odcinku pracy.

Nieprzeparta chęć życia, owe duchowe dwadzieścia lat pozwalały niektórym przetrwać potworne warunki i tortury obozów koncentracyjnych. Kto się załamał duchowo, skazany był na zagładę. Wewnętrzna twarda postawa, bunt młodego serca, stworzenie sobie własnego świata myśli — bywały przyczyną, że niejednokrotnie ludzie nawet słabi fizycznie znosili lepiej koszmar trwający latami.

Młodość uczuć i umysłu, oczywiście obok talentu i doskonałego opanowania formy, jest nieodzownym warunkiem wielkiej twórczości. Przy tym nie koliduje zupełnie z dojrzałością wewnętrzną. Ona wnosi w dzieło bogactwo pomysłów, świeżość, czar. Ona tworzy rzeczy nieprzemijające, nie tracące z biegiem czasu nic ze swego uroku. Arcydzieła greckie mają dziś dla nas nie mniejszy urok aniżeli miały dla współczesnych.

Młodość duchowa uodpornia człowieka przeciwko wszelkim trudom życiowym, daje siłę fizyczną. Typowym przykładem jest Ludwik Solski, niespożyty, niezmęczony, cudów dokonujący dziewięćdziesięciodwuletni stary, ale jakże młody człowiek. Bezgraniczne oddanie się pracy, wyżywanie się w niej podtrzymuje jego siły fizyczne. Stary kpiarz Bernard Shaw kończy w tym roku lat dziewięćdziesiąt, ale nic mu nie przeszkadza nosić w jakimś zakątku serca lat dwadzieścia.

W odbudowie nowej polskiej rzeczywistości mamy okazję zaprezentować naszą wewnętrzną postawę, pełną młodzieńczego zapału i wiary w lepsze — stwarzane przez nas jutro. Nie słowiański „smutek i tęsknica" mają być naszymi towarzyszami, ale młodzieńczy zapał i radość życia.

Zofia Giedroyć

Ważne dekrety w przygotowaniu

WARSZAWA (dr). Na konferencji w Min. Aprowizacji omówiono szereg najnowszych dekretów, m. in. instrukcje o usprawnieniu rozdzielnictwa kart żywnościowych, które usuną luki, stwarzające możliwość niedokładności i nadużyć, rozporządzenie o przedłużeniu premij pieniężnych za świadczenia rzeczowe do 31 marca oraz o nowej formie premiowania nawozami sztucznymi, postanowienie Komitetu Ekonomicznego w sprawie objęcia systemem rozdzielnictwa kartkowego artykułów włókienniczych i skórzanych, dekret i projekt rozporządzenia wykonawczego o koncesjonowaniu przemysłu gastronomicznego i inne.

Do naszych Czytelników

Celem uniknięcia przerwy w otrzymywaniu pisma odnowić prenumeratę należy do 25. każdego miesiąca.

Wpłaty prosimy wnosić do PKO Nr VI — 140. IKP Bydgoszcz. Równocześnie wyjaśniamy, że prenumerata miesięczna wynosi z odbiorem na miejscu 40 zł + 3 zł za doręczenie miejscowe wzgl. + 10 zł za doręczenie zamiejscowe.

Straty żydowskie podczas wojny

BERLIN (PAP-G). Amerykański komitet żydowski opublikował w prasie amerykańskiej ukazującej się w Niemczech straty poniesione przez naród żydowski podczas ostatniej wojny.

Według danych tych z 6 milionów Żydów, którzy przed wojną przebywali w Europie, zaledwie 1.600.000 przeżyło straszliwy pogrom pod rządami Hitlera. Najwięcej Żydów zginęło w Polsce. Statystyka amerykańska podaje, że z 3.250.000 pozostało w Polsce zaledwie 80.000 Żydów. W Rumunii i Czechosłowacji przeżyło wojnę 10 prec., na Węgrzech więcej niż połowa ludności żydowskiej zdołała się uratować, na terenie Niemiec około 85.000 Żydów, ale w liczbie tej znajdują się również uwolnieni z obozów polskich. Straszliwe pokłosie zbrodni, jakiej nie ma podobnej w historii świata, wystawia należyte świadectwo panowaniu faszyzmu jak i jego twórcom, zasiadającym dziś na ławie oskarżenia w Norymberdze.

Kalendarzyk

Sobota 16 lutego
Katolicki: Julianny
Słowiański: Modlibogi
Historyczny: 1665 r. — Skon Stefana Czarnieckiego w Sokołówce pod Brodami

BYDGOSZCZ

Dziś w sobotę w Teatrze Polskim, sztuka w 3 aktach M. Morozowicz-Szczepkowskiej p. t. „Sprawa Moniki" Pocz. o g. 18,30. Kasa czynna od g. 10 — 12 i od g. 15 — 18,30.

W niedzielę, dnia 17 o g. 11.30 odbędzie się w Teatrze Polskim uroczysta akademia poświęcona 200 rocznicy urodzin Tadeusza Kościuszki. W programie przemówienia oraz część artystyczna. Wstęp wolny.

Akademia ku uczczeniu 200-rocznicy urodzin Tadeusza Kościuszki odbędzie się w sobotę, 16 bm. o godz. 17 w RDK.

RDK, sekcja kulturalno-oświatowa organizuje chóry mieszane. Zapisy przyjmuje sekr. RDK pok. 2, codz. od g. 12 do 18.

Państwowe Gimnazjum Miernicze w Bydgoszczy zawiadamia, że **egzamin wstępny** odbędzie się dnia 2 lutego 1946 roku o godz. 8-ej w gmachu Państw. Średnich Szkół Technicznych przy ul. Św. Trójcy 37. Początek zajęć dn. 25. II. 1946 r. o godz. 8-ej. [1630

Koło Op. Rodz. wraz z XX-tą Druż. Harc. Żeńską i Męską przy Państw. Lic. Pedagog. urządza dnia 16 bm. zabawę taneczną w auli Gimn. i Lic. Kup. (dawn. Kopernika) ul. Paderewskiego 3. Harcerki i harcerze przygotowują niespodzianki. Początek o g. 20.

Ostre strzelanie. W dniach od 16—24 lutego br. artyleria garnizonu bydg. przeprowadza ostre strzelanie w rej. Ludwikowa w kierunku Jachcic. Zabezpieczenie na drogach i na granicy strefy zagrożonej wystawi wojsko. Ze względu na bezpieczeństwo — wskazane jest wstrzymanie ruchu w tym rejonie.

Co? gdzie? kiedy?

TEATR POLSKI

Sobota: Sprawa Moniki, **Niedziela:** 11.30 Akademia Kościuszkowska, g. 15: Gałganek, g. 18.30: Gałganek.

SALA OKZZ

Niedziela g. 18 — Rewia rosyjskiej muzyki, śpiewu i tańca.

TEATRY ŚWIETLNE

Pomorzanin: Skrzydlaty dorożkarz, **Wolność:** Skrzydlaty dorożkarz, **Polonia:** Dwaj żołnierze, **Orzeł:** Płomień nie zgasł, **Bałtyk:** Miasto chłopców.

NAJWAŻNIEJSZE TELEFONY

Komenda Miasta MO	23-47
Pogotowie Ratunkowe	10-00
Straż Pożarna	11-11

DYŻURY APTEK

Pod Łabędziem — Al. 1 Maja 5, **Na Okolu** — Grunwaldzka 37.

Kupiectwo i rzemiosło Bydgoszczy
deklarują swój udział w POK

W Bydgoszczy odbyło się zebranie informacyjne dla kupców i rzemieślników, na którym delegat na Woj. Pomorskie do spraw pożyczki p. Rylman omówił szereg dekretów o Pożyczce Odbudowy Kraju.

Dekret o Pożyczce Odbudowy Kraju i przeprowadzenie akcji pożyczkowej powierzono Min. Skarbu. Dekret wszedł w życie z dniem ogłoszenia tj. 29. 1. 1946 r. Min. Skarbu, rozwijając akcję subskrypcyjną uchwaliło przyjmowanie przedpłat na pożyczkę od kupiectwa, rzemiosła i wolnych zawodów Przedpłaty w określonej wysokości przyjmowane są w urzędach skarbowych podczas wykupywania kart rejestracyjnych. Min. Skarbu ustaliło dla kupców nie mających stałego miejsca sprzedaży normę subskrypcyjną w wys. od 4—6 tys. zł, 2) Handel drobny (wyłączna sprzedaż konsumentom) od 4—20 tys. zł, 3) Handel półhurtowy i hurtowy płaci od 30—100 tys. zł. Dla rzemiosła ustalono następujące stawki: 1) rzemiosło drobne czyli warsztat, w którym pracuje jeden członek rodziny płaci od 2—6 tys. zł, 2) Rzemiosło średnie, zatrudniające 5 pracowników nienależących do rodziny właściciela zakładu płaci od 6—30 tys.. Przemysł prywatny płaci od 10—100 tys. zł. Wolne zawody jak: lekarze, adwokaci, akuszerki itp. przy małej praktyce płacą 2 tys., przy średniej od 4—10 tys. zł, przy dużej praktyce od 10—50 tys. zł. Pożyczka spłacana będzie do roku 1969. w 46 ratach półrocznych. Odsetki od pożyczki w wys. 4% w stosunku rocznym.

Z pożyczki wypływają też pewne przywileje np. obligacje pożyczki przyjmowane będą wg wartości imiennych do 50 tys. zł na spłatę podatków oraz spadków i darowizn. Obligacje i premie nie podlegają zajęciu egzekucyjnemu do wys. 10 tys. zł. Subskrybent ma prawo pierwszeństwa przy ubieganiu się o otrzymanie z przetargów zamówień na prace wszelkiego rodzaju, jak też dostawy do władz, urzędów, przedsiębiorstw państwowych samorządowych itp.

P. Rylman, mówiąc o dotychczasowych wynikach akcji subskrypcyjnej stwierdził, że Bydgoszcz stoi na ostatnim miejscu. Stan ten uzasadnił ociąganiem się subskrybentów w jej realizowaniu.

Zebrani, jednogłośnie wyrazili gotowość niesienia pomocy w odbudowie kraju w formie pożyczki, jednak stawki przedpłat, jak to ogólnie stwierdzono, są za wysokie. Wielu subskrybentów znajduje się w takim położeniu, iż po uiszczeniu przedpłat zmuszeni zostaną zamknąć swe warsztaty. Powszechnie domagano się rozłożenia pożyczki na raty. *(jk.)*

Okażmy serce ubogim
Popierajmy akcję Pomocy Zimowej

Akcja Pomocy Zimowej trwa. Nędza, w jakiej znalazła się część obywateli, nie może nam być obojętna. Wdowy i dzieci ofiar terroru hitlerowskiego liczą na pomoc z naszej strony. Wierzą, że współobywatele nie pozwolą im zginąć z głodu i zimna. Wiara utwierdza ich w przekonaniu, że niedola, w jakiej chwilowo się znalazły rodziny po żołnierzach polskich lub więźniach obozów koncentracyjnych, którzy życie złożyli w ofierze na ołtarzu ojczyzny, dzięki naszej ofiarności zmniejszy się znacznie.

Akcją pomocy zimowej musimy przeto zainteresować się żywo. Zainteresowanie to musi przeobrazić się w czyn. Należy dołożyć wszelkich starań, może nawet z uszczerbkiem własnego gospodarstwa, by pomóc tej najuboższej warstwie ludności. Głodni i niedostatecznie przyodziani w jak najkrótszym czasie muszą być nasyceni i przyodziani.

W akcji pomocy zimowej uczestniczyć muszą wszyscy. W okresie jej trwania odmawiajmy sobie przyjemności i rozrywek, często kosztownych, przeznaczając pieniądze na „Pomoc Zimową". Pamiętajmy, że ci wszyscy, których los zepchnął na dno nędzy, nie są gorsi od nas. Życie ich podobnie jak i nasze, w okresie okupacji przyniosło niewątpliwie wiele korzyści narodowi polskiemu i odradzającemu się państwu. Należy więc o nich pamiętać, należy traktować ich jak braci, należy im pomóc!

Nie ociągajmy się, lecz w myśl zasady „kto szybko daje — dwa razy daje" — spieszmy z ofiarami i popierajmy wszelkie imprezy, z których dochód przeznacza się na pomoc zimową. Obywatelskim wyrobieniem i dzielną postawą zadokumentujemy swe uczucia do osób potrzebujących naszego wsparcia. (Rf)

W związku z przeniesieniem biur do własnego lokalu, Oddz. Byd. PCK, podaje do wiadomości adresy prowadzonych przez Oddział agend: pełnomocnik i Biura Oddziału — ul. 3 Maja 24 tel. 16-01, przychodnia lekarzy specjalistów— Al. 1 Maja 25, tel. 29-34, stołówka i dom noclegowy — ul. Dworcowa 100, tel. 17-20; punkty sanitarne i odżywcze — Dworzec Główny, II peron tel. 126.

Nasze recenzje

„Pomorzanin" i „Wolność"
„Skrzydlaty dorożkarz"

Uroczą i sympatyczną bohaterką kilku poprzednich filmów radzieckich, Ludmiłę Celikowską widzimy w wdzięcznej roli debiutującej śpiewaczki, która odrzuca zaloty zniewieściałego śpiewaka o wielkiej przyszłości dla skromnego, „skrzydlatego dorożkarza" — jak nazwano pilota samolotów pasażerskich.

Na miłym tle muzycznym umiejętnie powiązano motywy patriotyczne i wojenne. Ciekawy jest moment wzięcia kursu samolotu, błądzącego we mgle na stolicę, według śpiewu transmitowanego ze stacji moskiewskiej, a oryginalne zakończenie filmu.

W dodatku filmowym największą usterką jest zbyt długie zatrzymywanie obiektywu na poszczególnych twarzach, z pominięciem tła.

Poziom wody na Wiśle w dalszym ciągu podnosi się

Komunikat o stanach wody na rzece Wiśle i Brdzie, dn. 15. 2. 46 g. 8 rano

Płock kulminacja 14. 2. 46 g. 11 przy stanie 520, Nieszawa — 5,32, kulminacja 14. 2. 46 g. 18,45 przy stanie 5,38, Toruń — 6,16, kulminacja 15. 2. 46 g. 9.00 przy stanie 6,16.

Gęsta kra płynie na odcinku Wisły od km 684 — 784 — przebieg spokojny.

Brdyujście — 6,16 (rz. Wisła) — 7,00, rz. Brda — stan normalny. Kulminacja spodziewana wieczorem 15. 2. 46. Fordon — 5,58, Chełmno — 5,70, Grudziądz — 8,00 (wysoki stan wskutek zatoru pod Opaleniem), Silno — 6,34, Solec — 5,55.

Nieprawda jest, że... natomiast..

Dziwnie się plecie na tym Bożym świecie, szeptał do siebie Niemiec Maszke Rudolf, wspominając ubiegłe bezpowrotnie dni chwały i dobrobytu. Jeszcze tak niedawno, jako żołnierz armii niemieckiej, uważał siebie za nadczłowieka i opływał we wszelkie dobra ziemskie... a teraz?

Całe szczęście, że Woj. Urząd Ziemski dopatrzył się w nim zdolnego mechanika i obiecał zatrudnić go w garażu samochodowym, ale i to jeszcze po złożeniu dowodów, że jako Niemiec I grupy był Polakiem. Jednak mimo wszystko „ta Polaka dobra człowiek" zapominają szybko o doznanych krzywdach, dają pracę i trzeba bezwzględnie im się za to odwdzięczyć.

Snując takie rozmyślania w dzień wigilii Bożego Narodzenia ub. roku otworzył wytrychem magazyn Urzędu Ziemskiego i zlekka postękując wyniósł beczułeczkę z zawartością 40 kg masła i podśpiewując cicho dla dodania sobie odwagi „Keine Angst" skierował swe kroki ku wyjściu.

Zupełnie niepotrzebnie, zdaniem Rudolfa, wtrącił się do całej akcji dyżurujący milicjant i kontynuując tradycyjną polską gościnność osadził „pracownika in spe" w areszcie. Razem z nim został zabrany rzekomy inicjator kradzieży i równocześnie wspólnik, woźny wspomnianego urzędu Paschke, na którego sprytny Niemiec starał się zrzucić całą winę.

Na zamieszczoną notatkę w IKP „Niemiec zawiódł się na polskiej tradycji", Woj. Urząd Ziemski nadesłał sprostowanie zamieszczone w Nr 26, które jeżyło się od słów: „nieprawdą jest" i „prawdą jest, że ob. (!) Maszke" itd.

Prawda wypłynęła przed Sądem Grodzkim, gdzie Maszke przyznał się do winy, ale usprawiedliwiając siebie dodał, że w ogóle kraść nie miał zamiaru, gdyż nie mając znajomości, nie wiedziałby komu masło sprzedać i że był pijany.

Sąd Grodzki skazał zdolnego mechanika do wynoszenia masła na 1 rok więzienia za usiłowanie kradzieży, uniewinniając Paschkego.

Nieprawdą jest więc tylko, że „Niemiec zawiódł się" ponieważ był pijany (jeżeli nie był zatrudniony — za co pił?), a tradycyjną gościnność polską potwierdził wyrok sądowy, udzielając Rudolfowi rocznego pobytu w więzieniu. Jeżeli skazany Maszke nie miał zamiaru kraść masła, to wówczas również prawdą jest, że po sprzedaży tego masła cały dochód chciał oddać na Polski Związek Zachodni.

Kibic

Z życia Stronnictwa Pracy

Koło Szwederowo. Roczne walne zebranie odbędzie się w niedzielę 17 bm. o g. 14 w sali Milicji Obywatelskiej przy ul. Dąbrowskiego 2 (dawniej Dom Katolicki). Ze względu na ważność, obecność wszystkich członków obowiązkowa.

Szkło
dla ludności pracującej i kupiectwa

BYDGOSZCZ. W związku z wybitną poprawą produkcji szkła, Woj. Kom. Odbudowy uchwaliła przeznaczyć część zapasu szkła po cenie 100 zł za 1 m^2 dla ludności robotn. i inteligencji prac.

Pozwoli to na znaczne podniesienie się stanu zdrowotnego mieszkań pracown. oraz wyglądu estetycznego miast. Ludność prac. będzie mogła nareszcie zaopatrzyć się tanio w szkło.

Również kupiectwo będzie mogło nabyć potrzebne szkło w cenie po 200.8 zł za 1 m^2, przy czym nadwyżka kosztów własnych zostanie zużyta na remont i odbudowę instytucji społ. o charakterze charytatywnym.

Szkło zostanie przydzielone w pierwszym rzędzie Zarządom Miejskim w Bydgoszczy, Toruniu, Inowrocławiu, Grudziądzu, Włocławku i Chojnicach, a następnie z kolei innym miastom województwa. (a)

O zwiększenie rezerw mącznych Bydgoszczy

BYDGOSZCZ. Robotnicy Młynów Kentzera odpowiadając na apel p. Boniewicza z Woj. Wydz. Zboż. o zwiększenie rezerw mącznych dla Bydgoszczy celem zabezpieczenia miasta przed ewentualną przerwą w codziennej dostawie zboża do przemiału, zadeklarowali swą pracę w dni świąteczne i niedziele bez pobierania wyższych wynagrodzeń na dni te przewidywanych.

Pracownicy Młynów Kentzera stanowiskiem swym wykazali zrozumienie trudnej sytuacji odbudowującej się ojczyzny. (jf)

BYDGOSZCZ. Na konferencji przedstawicieli przemysłu młyńskiego i przedstawicieli piekarzy odbytej w Urzędzie Wojewódzkim omawiano sprawę dobrego chleba kartkowego. Chleb ten — jak donosiliśmy — okazał się już w sprzedaży i posiada tę samą procentowość, co chleb w wolnym handlu. Usunięte zostaną także niedomagania w postaci częstego braku chleba kartkowego dla ludzi świata pracy. (jf)

Króliki i kozy
częściowo zastąpią zwierzęta rzeźne

BYDGOSZCZ. W celu odciążenia zapotrzebowania na pogłowie zwierząt dużych rzeźnych Ministerstwo Aprowizacji i Handlu przystąpiło do zorganizowania i podniesienia chowu królików i kóz. Dla ośrodków hodowlanych przewiduje się daleko idące poparcie w materiale zarodowym, paszach i sprzęcie hodowlanym.

Akcja ta ma w pierwszym rzędzie objąć służbę kolejowo-drogową, sierocińce, domy dla starców, więziennictwo i szkolnictwo. (a)

Mimo licznych apelów prezydenta m. Bydgoszczy do mieszkańców w sprawie nadania miastu czystego, uporządkowanego wyglądu, obraz miasta w dalszym ciągu pozostawia dużo do życzenia.

Nie zapominajmy o haśle: Bydgoszcz oddaje się pod opiekę swych mieszkańców.

Na radiowej fali

ROZGŁOŚNIA POMORSKA

Niedziela, 17 lutego

8,00 — Transm. z Warsz. 12,00 — Transm. z Warsz. 15,00 — Muz lud. w wyk. kapeli lud. pod dyr. F. Małego 15,20 — Skrzynka SKRP. 15,30 — Kwadr. lit. w opr. Z. Abramowiczówny. 15,45 — Przegl. prasy. 15,50 — Wiad. miejsc. 16,00 — Konc. ork. P. R. pod dyr. M. Relskiego 16,20 — „Pokrzywy nad Brdą". 16.40 — Konc. ork. P. R. 17,00 — Transm. z Warsz. 21,00 — Konc. życz. 21,45 — Kwadr. speakera. 22,00 — Muz. taneczna. 22,45 — Wiad. sport. 22,50 — Kron. tygodn. 23,00 — Progr., zakończenie.

23 środa literacka

Zdawałoby się, że w rozpatrywaniu zagadnienia Żeromskiego położono już kropkę nad „i". Długi szereg artykułów polemiczno-rewizjonistycznych w całej prasie literackiej ze wszystkich stron oświetlił twórczość autora „Nawracania Judasza", przy okazji ostatniej rocznicy śmierci, jak i powszechnego wystawienia „Przepióreczki". na scenach polskich. Również jedna z niedawnych (19-ta) „śród literackich" dołączyła się prelekcją prof. Konrada Górskiego („Żeromski a romantyzm polski") do ogólnopolskiej dyskusji.

A jednak, mimo to wszystko, tematem ostatniej „środy" była... „Aktualność Żeromskiego", — której udowodnienia podjął się dr Aleksy Deruga. (O tym, że temat jest wciąż niewyczerpany i stale jeszcze wzbudza pełne zainteresowanie, świadczył natłok wśród słuchaczy).

Dr Deruga z samego założenia już zdecydował odmienność stosunku do Żeromskiego — od stanowiska zajętego przez swego poprzednika w temacie, prelegenta 19-tej środy. Prof. Górski w wiecznie żywotnych zdobyczach romantyzmu polskiego, które odziedziczył Żeromski — upatrywał jego nieustającą aktualność. Deruga zajmuje pozycję krańcowo odmienną: należy przejść do porządku dziennego nad spóźnionym epigonizmem romantyzmu, a wynajdywać aktualność w twórczości autora „Dumy o hetmanie"!

Właśnie to wynajdywanie momentów aktualnych, bardzo obficie zresztą ilustrowane fragmentami dzieł Żeromskiego było treścią odczytu. To też nie możemy zgodzić się z tytułem prelekcji, mogącym wprowadzić w błąd: „Aktualność Żeromskiego", — kiedy prelegent na samym wstępie „ex cathedra" uważa lwią część twórczości autora „Ludzi Bezdomnych" za przebrzmiałą, parę zaledwie utworów uznając za obfitujące w momenty aktualne; są one wagi pierwszorzędnej, wykazują wielką przenikliwość myśli politycznej, niemniej, przy tego rodzaju postawieniu sprawy tytuł: „Żeromski — a kwestia granic Polski" byłby dla przedstawionego tematu określeniem najściślejszym i istotnym.

Wywody dr Derugi naświetlające i wyczerpujące powyższe zagadnienie cechowała przejrzystość i konstrukcja — typowa dla umysłowości wytrawnego historyka i równocześnie dobrego znawcy tematu.

Światopogląd i stanowisko Żeromskiego wobec zagadnień narodowych, ściślej, wobec kierunku polskiej myśli politycznej — stało się dla słuchaczy jasne i niedwuznaczne, po udokumentowaniu urywkami z „Popiołów", „Walgierza Udałego", „Wiatru od morza", „Dumy o hetmanie" i „Wisły". Z pewnością dla wielu — szereg cytatów z prac nieznanych i pomniejszych, publicystycznej natury był rewelacją; zdumiewa trafność i śmiałość zawartych w nich przekonań. Jakże dużo silnych na owe czasy powiedzeń — dziś aż „gorących" z aktualności zawiera np. reportaż wrażeń plebiscytowych na Mazurach („Kwidzyń — Malbork — Olsztyn"), ileż „Inter arma" i artykuły rozrzucone w prasie! Wszędzie: wybitne nastawienie antyniemieckie, żądanie poszerzenia zachodniej granicy po Odrę, konieczność odzyskania Mazurów, ważność szerokiego dostępu do morza, kult dla postaci Bolesława Chrobrego i ideologii piastowskiej, wyraźna krytyka ekspansji wschodniej, ducha jagiellońskiego, pokutującego po czasy najnowsze (wyprawa kijowska). Słowem, Żeromski, jakiego znaliśmy dotąd mało, raczej szkicowo z „Wiatru od morza" — staje w pełnym świetle swych przekonań. Słuchacz zostaje o tym przekonany, wynosząc z prelekcji wrażenie, że rumieńce aktualności — wyszukane choćby w niedużym ułamku twórczości autora „Popiołów" — nie wyblakły, i że na temat Żeromskiego zawsze jeszcze da się coś powiedzieć.

(tom)

Wszystkim przyjaciołom i życzliwym, którzy oddali ostatnią posługę mężowi memu ś. p.

Kapitanowi Andrzejowi Kulwieciowi

i okazali nam tyle serdecznego współczucia w tych ciężkich chwilach, a w szczególności Dowództwu Szkoły Podchorążych i Podchorążym za uczczenie swoją obecnością na pogrzebie dawnego wykładowcy i wychowawcy, p. staroście Michalskiemu za bezinteresowne oddanie samochodu, składamy najgorętsze z głębi serca

„Bóg zapłać"

1625 Żona z dziećmi

Podajemy do łaskawej wiadomości P. T. publiczności, że 1603

»SPOŁEM«

przejęło z P. M. S. **hurtownię wyrobów P. M. Spiryt.**

w Bydgoszczy i Włocławku

oraz zorganizowało i uruchomiło podobne hurtownie przy Oddziałach „SPOŁEM" w Inowrocławiu, Grudziądzu i Brodnicy. Wymienione hurtownie prowadzą dla wszystkich koncesjonowanych sklepów sprzedaż:

spirytusu, wódek czystych, wódek gat. i denaturatu

Fabryka Pudełek

i Tektury Falistej

Gdańsk-Wrzeszcz

Grunwaldzka 209 — tel. 412-37

poleca

Pudełka i opakowania

z tektury zwykłej i falistej

specjalność

Produkcja tektury falistej

kupujemy

wszelkiego rodzaju

Papiery i tektury 1368r

Fabryka Cukrów i Czekolady

„Delicja"

poleca w dużym wyborze

BOMBY CZEKOLADOWE, ŚLIWKI W CZEKOLADZIE, CHAŁWĘ GRECKĄ, KARMELKI, PRALINY, IRYSY I INNE 1336r

ŁÓDŹ, Żeromskiego 31
tel. 185-27

BLOKI KELNERSKIE

bloki wstępu, garderobiane oraz bloki do notatek, terminarze (agendy kupieckie) w ograniczonej ilości, kalendarzyki kieszonkowe, poleca firma

Ka-Wu 1334r

Poznań, Aleje Marcinkowskiego nr 18

Poszukujemy

biegłej stenotypistki

znającej się również na innych pracach biurowych oraz ze znajomością **stenografii**. Zgłoszenie z życiorysem kierować do Administracji IKP, Jagiellońska nr 17

WEŁNĘ owczą surową **kupuje**

Nowe korzystne warunki wymiany na włóczkę

HURTOWA SPRZEDAŻ WŁÓCZKI 1592

Czesław Białecki, Bydgoszcz

Dworcowa 54 ——— Telefon 33-13
Poznań, Roosevelta 21 - Telefon 69-08

AUTO-WOSZ akcesoria samoch.
BYDGOSZCZ, Jagiell. 59, tel. 34-79
GDYNIA, Abrahama 41

Drzewka, krzewy owocowe i ozdob.

w dużym wyborze poleca 1626

Pow. Szkoła Ogrod.-Szkółkarska w Pruszczu Gdańskim

Cukiernia — Kawiarnia

„Cristal"

Bydgoszcz, Al. 1 Maja 33/35, tel. 18 35

w pierwszą rocznicę otwarcia lokalu zaprasza na dobrą kawę i wyborowe ciastka

1622 STANISŁAW HASS

Radioodbiorniki

lampy radiowe i części
oraz płyty gramofonowe

stale kupuje — najlepiej płaci 1342r

Bydgoski Salon Radiowy

ul. Świętojańska 2 (róg Al. 1 Maja)

Przybory stolarskie

okucia meblowe, budowlane trumienne, dykty i forniery

poleca (925

F-MA KALINOWSKI

Bydgoszcz, Sienkiewicza 4, tel. 24-26

Zawiadamiamy naszych Szanownych Odbiorców, że siedzibę naszej firmy, która w czasie działań wojennych uległa zupełnemu zniszczeniu, a po wznowieniu działalności mieściła się przy Alejach Marcinkowskiego 15, przenieśliśmy do nowych lokali

przy ul. Przemysłowej 25, tel. 4880

Dla wygody Klientów prowadzimy pomocnicze biuro sprzedaży, szczególnie drobnicowej, nadal przy Alejach Marcinkowskiego 15, I p., telefon 2301 1347r

Fabr. Składy Papieru i Tektury

STANISŁAW DOLEWSKI, Spółka Komandytowa w POZNANIU

Antoni Łukomski

Wielkopolska Wytwórnia Bielizny

w latach 1920 — 1944 w Warszawie

obecnie: 1337r

ŁÓDŹ, Ks. Bisk. Bandurskiego 11/5

Polecam

koszulki chłopięce sportowe

Sprzedaż **tylko** hurtowa

Fabryka Cukrów

R. SREDNICKI

ŁÓDŹ

Piotrkowska 218

Prowincja za zaliczeniem

Wyłącznych odbiorców

na poszczególne miasta poszukuje

1337 **WYTWÓRNIA PASTY DO OBUWIA**

Marka dobrze zaprowadzona z czasów przedwojennych.

Oferty kierować: sub. „Nr 100"

Biuro Ogłoszeń i Reklam PAP, Łódź, Piotrkowska 133

Wytwórnia Konfekcji męskiej i chłopięcej

B-cia Lisieccy

Poznań, Stary Rynek 72

Polecamy 1426

P. T. Kupcom naszą konfekcję po cenach konkurencyjnych

TORF NADNOTECKI 1305r

w każdej ilości polecają

Miejskie Zakłady Zaopatrywania

Bydgoszcz, ul. Mennica 6

FOTO-APARATY KINA

Motorki kajakowe i składaki

Poleca — Kupuje

Składnica Fotograficzno - Sportowa

JAN MATRAŚ

Bydgoszcz, Aleje 1 Maja 65

Telefon 29-85

Ogrodników - Szkółkarzy

przyjmie

Powiat. Szkoła Ogrodniczo-Szkółkarska w Pruszczu Gdańskim 1627

Abonuicie »IKP«

HANDLOWE

CENTRA — Anody — Baterie — Igły gramofonowe — Latarki — Żarówki. Wyłączna sprzedaż na Woj. pomorskie i mazurskie; Fr. Zbigniew Malski — Toruń, ul. Kr. Jadwigi 7. [1355r

Lokalu przemysłowego możliwie z mieszkaniem poszukujemy. Oferty: IKP—Bydgoszcz „1628". [1628

Sklepu w śródmieściu w dobrym punkcie poszukuję. Oferty: IKP—Bydgoszcz „1629". [1629

Filateliści! Wybory znaczków, nowości, wysyła: „Filatelia" Toruń, Plac Bankowy 2, I p. [1360r

Kupimy maszyny stolarskie: tokarkę, tarczówkę, wiertarkę i automat. „Nowa Praca" Bydgoszcz, Grunwaldzka 25. [1615

Korzystnie nabędziesz towary w **Hurtowni Galanterii** Feliks Aszyk, **Łódź,** Nowowiejska 5, tel. 156-15. [1313r

Sprzedam fortepian szpinet, maszynę krawiecką, szewską łatkową i damską. Bydgoszcz, Długa 47/7, w podwórzu I piętro. [1607

Kupimy natychmiast 4 m^3 desek podłogowych. — Fabryka Maszyn Blumwe, Bydgoszcz, Nakielska 53. [1631

Worki nowe i używane w każdej ilości poleca — płótna na plany kupuje: Wytwórnia Worków — Bydgoszcz, Wełniany Rynek 10, telefon 30-35. [1606

Sprzedam okazyjnie maszynę do szycia marki Singer. Bydgoszcz, ul. Nakielska 21. Skład. [1596

Kupię aparaty do wyrobu wód mineralnych, większą ilość flaszek do lemoniad (0,4 i 0,7 litra) oraz nabędę bezwodnik kwasu węglowego. Kupię czy wypożyczę butle stalowe. Oferty z podaniem wielkości i cen. Wilczyński, Bydgoszcz, Lubelska 3/9 wzgl. Białogród, Brzozowa 28. [1637

Nowootwarty skład konfekcji poleca ubrania **męskie i chłopięce. Bydgoszcz, ul. Długa 60** Gwiaździński i Michalski. [1635

Kupię większą ilość skór fokowych i innych gatunków futer. Skład futer, Jan Kawiorski, Łódź, Piotrkowska 160.

Poszukuję domu z ogrodem za gotówkę. Oferty: IKP — Bydgoszcz pod „1545". [1545

Kupujemy wszelką ilość włosia końskiego (ogony i grzywa). Zakład Ociemniałych, Bydgoszcz, Kołłątaja 9. [1547

Belka Feliks, Łódź, Legionów 25 a, tel. 111-68 i 161-44, sprzedaż manufaktury oraz wytwórnia pasków damskich do pończoch i biustonoszy. Prowincja za zaliczeniem [1218r

Krzesła i meble biurowe. Gdynia, ul. Starowiejska 17, m 5. [1154r

Zakupimy większe partie włosia tapicerskiego oraz trawy morskiej. Zgłoszenia: F-ma „Concordia" Inowrocław, Solankowa 3/9, tel. 14-53, względnie Bydgoszcz, ul. Asnyka 1 w godz. 18—20. [1554

Walce do tarcia farb kupimy — „Farbohurt" Bydgoszcz, Jezuicka 22, tel. 23-92. [1563

Uwaga, prowincja! Maszyny biurowe nawet zniszczone i połamane zakupi Zakład Reperacyjny Janusz Skarbonkiewicz — Bydgoszcz, Pomorska 53, tel. 30-15; przy ilościach ponad 5 sztuk zwracamy koszt przesyłki bądź też podróży. [1085

kowska 31. [981r

Motocykl 100-tkę tylko nowy natychmiast kupię. Oferty IKP Bydgoszcz pod „Motocykl". [1560

Terpentynę, parafinę, woski, barwnik tłuszczowy czerwony, kupuję, płacę ceny najwyższe. „Kremalin", Bydgoszcz, Bocianowo 25, tel 31-63. [1524

Kupimy psa podwórzowego dla stróża. Zgłoszenia: Bydgoszcz, ul. Grudziądzka 9/11. Fabryka. [1601

Kartony różnej wielkości na sprzedaż. Jagiellońska 30/1.

Olejki perfumeryjne, surowce kosmetyczne w każdej ilości zakupi „ENOLA" Łódź, Napiórkowskiego 24, tel. 177-00. [1075r

Barwniki do domowego użytku „Koloran" idealnie farbują wszelkie materiały. Torebki duże (dekówki). Specjalne barwniki uniwersalne dla farbiarni w opakowaniach kilowych. Wytwórnia Chemiczna Stabil Łódź, Piotrkowska 39. Wysyłamy za zaliczeniem pocztowym. [1340r

Znaczki pocztowe najkorzystniej kupuje—sprzedaje „Rybak"—Gdynia, Świętojańska 47. [1317r

„Rybak" — sieci—haczyki—bawełna — buty gumowe — lornetki: Gdynia, Świętojańska 47, tel. 218-16. [1316r

Hurtownia Włókienniczo-Galanteryjna Bolesław Brzeziński, Łódź, Piłsudskiego 76, poleca: pończochy, bieliznę męską, damską, dziecięcą, chustki, nici, wstążki oraz wszelką galanterię. [1246r

Kupujemy ołów w każdej ilości Spółdzielcze Składy artykułów technicznych, Bydgoszcz Dworcowa 20. [1562

RÓŻNE

Czeladnik piekarski poszukuje pracy w piekarni. Zgłoszenia do IKP — Gdynia, Abrahama 49 pod „Czeladnik". [1367r

Oddział Szczeciński Handlu Wojskowego w Szczecinie przy ul. Mickiewicza 21 zatrudni hafciarki wężyków i gwiazdek oficerskich. [1365r

Natychmiast potrzebne: maszynistka ze znajomością księgowości oraz stenotypistka. Osobiste zgłoszenia w Polskiej Agencji Prasowej PAP — Bydgoszcz, ul. Libelta 4. [1364r

Buchalter bilansista ze znajomością przebitkowej poszukiwany. Reflektujemy tylko na pierwszorzędną siłę. Zgłoszenia osobiste: „PAGED" — Bydgoszcz, Dworcowa 86, II p. [1363r

Dr Herzer Zygmunt specjalista chorób jamy ustnej i zębów przyjmuje od 3—6. Bydgoszcz, Aleje 1 Maja 28. [1621

Zaginął pies-wilczyca „DIANA" z Al. 1 Maja 87, m 6. — Za przyprowadzenie wysoka nagroda pieniężna. Por Górski. [1623

FOTO Leonard Siemaszko i Syn wykonuje zdjęcia artystyczne i prace amatorskie. Kupuje klisze, filmy, papiery fotograficzne w każdej ilości. **Bydg., Dworcowa 60/2.** [1598

Chiromantka znakomicie przepowiada przyszłość. Poznań, Czesława 10, m 8. [1348r

Potrzebna od zaraz biuralistka ze znajomością pisania na maszynie. Zgłoszenia: Państw. Zakłady Robót Instalacyjnych i Urządzeń Sanitarnych w Bydgoszczy, ul. 3-go Maja 12 (w podwórzu). [1608

UNIEWAŻNIENIA

Unieważniam kartę kontrolną nr 114, wystawioną przez „Spółdzielnię Dźwig" w Gdyni na nazwisko Freitag Brunon. [1366r

Unieważniam zgubione dokumenty na nazwisko Nowicka Eugenia, Jarosław. [1602

Unieważniam zgubione dokumenty na nazwisko Kuligowski Stanisław, Bydgoszcz, Sowińskiego 32. [1633

NAUKA

Korespondencyjne kursy księgowości. — Informacje: Lublin, skr. poczt. 105. [1616

Wychowawczyni do chłopca 9-letniego na wyjazd do Sopotu. Dobre wolne utrzymanie i mieszkanie oraz 2000,— zł miesięcznie. Oferty: IKP—Bydg. „M 87". [1570

REDAKCJA ADMINISTRACJA: Bydgoszcz, ulica Jagiellońska 17
Za niedostarczenie pisma spowodowane wyższą siłą nie odpowiadamy. Rękopisów nie zamówionych Redakcja nie zwraca. Za dział ogłoszeniowy Redakcja nie odpowiada.

ODDZIAŁY: ŁÓDŹ, Piotrkowska 66 — tel. 153-44; POZNAŃ, Działyńskich 8 — tel. 41-57; GDYNIA-GDAŃSK w Gdyni, Abrahama 49, tel. 270-82; KRAKÓW, SZCZECIN, Pionierów 16, tel. 84-84; BYDGOSZCZ Jagiellońska 24 (Pod Arkadami) — tel. 24-29. Pododdziały w większych miastach Polski.

OGŁOSZENIA Drobne po 5 zł za słowo. Poszukiwania rodzin i pracy po 3 zł za słowo. Minimalna opłata za 10 słów. Ogłoszenia milimetrowe: Przed tekstem 30 zł, w tekście 25 zł, po tekstem 10 zł, nekrologi 7 zł. Przetargi i ogłoszenia urzędowe 8 zł. Tabelaryczne i bilanse 15 zł za 1 mm. Niedziele i święta 50% drożej.

Drukiem Zakł. Graf. Państwowych Zakładów Wydawnictw Szkolnych w Bydgoszczy, ul. Jagiellońska nr 37

E-08331